

Овој проект е финансиран
од Европската унија

УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО И ДИСЕМИНАЦИЈАТА НА СТАТИСТИЧКИТЕ ПОДАТОЦИ

ПРОЕКТ

(УПДС)

EUROPEAID/139628/DH/SER/MK

2019/404709

ПРОЕКТЕН БИЛТЕН Бр. 3-4

Април 2021

Оваа публикација е изработена со финансиска поддршка од Европската унија. Нејзината содржина е единствена одговорност на „БИМ Консалтинг“ и не ги одразува ставовите на Европската унија.

Овој проект е финансиран од Европската унија

ВОВЕД

Овој билтен, како дел од Планот за комуникација и видливост на проектот УПДС, има цел да обезбеди информации за напредокот на Проектот, како и други релевантни информации за засегнатите страни во Проектот и за општата јавност. Ова е заедничко прашање за КОВИД-периодот, опфаќајќи го периодот од април 2020 година до март 2021 година.

ПРЕГЛЕД НА ПРОЕКТОТ

Основни податоци за проектот:

<u>Институција корисник:</u>	Државен завод за статистика на РС Македонија
<u>Договорен орган:</u>	Делегација на Европската унија во РС Македонија
<u>Конзорциум за спроведување:</u>	БИМ Консалтинг (БГ), Национален статистички институт (БГ)
<u>Вредност на договорот (€):</u>	1 648 500
<u>Датум на започнување:</u>	18.02.2019
<u>Датум на завршување:</u>	17.02.2022
<u>Вкупно времетраење:</u>	36 месеци/ 3 години
<u>Веб-страница на проектот:</u>	http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=15

Општа цел на проектот

Главната цел на проектот е да се подобри квалитетот и достапноста на статистичките податоци и да се подобри нивната употреба во изработката и координација на јавните политики.

Специфични цели на проектот

Специфичната цел на овој проект е дополнителна поддршка на Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија во усогласување со Законодавството на ЕУ и надградба на неговата статистичка и ИКТ инфраструктура за да се зголеми ефикасноста во изработката на статистичките податоци, и да се подобри квалитетот на податоците со цел подобро да одговори на новите предизвици од менувањето на Законодавството на ЕУ.

Овој проект е финансиран од Европската унија

Компоненти на проектот

Компонента 1: Дополнително усогласување со стандардите на ЕУ во областа на макро-економската статистика со што ќе се подобри постојната методологија согласно препораките на ЕСА 2010 за квалитетот на податоците на националните сметки, методологијата на ЕСА 2010 и податоците доставени до Еуростат согласно програмата за пренос во која се дефинирани сметките и табелите коишто ги доставуваат сите земји-членки на ЕУ согласно утврдените рокови

Компонента 2: Дополнително усогласување со стандардите на ЕУ во областа на деловната статистика за цел да го подобри квалитетот на СДР и да се подобри туристичката сателитска сметка. Таа се состои од две поткомпоненти: 2А (Статистички деловен регистар) и 2Б (Туристички сателитски сметки)

Компонента 3: Дополнително усогласување со стандардите на ЕУ во областа на социјалната статистика со цел да се обезбеди гаранција за квалитетот во сите фази од Пописот во согласност со Препораките на КЕС за Пописот на населението и домаќинствата во 2020 и Регулативата на ЕУ, како и за да се зголеми довербата во резултатите на пописот.

Компонента 4: Дополнително да се подобри ИКТ инфраструктурата чија цел е да се репроектира статистичкиот ИКТ систем во согласност со стандардите на ЕУ и меѓународните стандарди и на тој начин да се зголеми ефикасноста и безбедноста на системот, забрзувајќи ја и намалувајќи ги трошоците за изработката на податоци, подобрување на нивната точност и безвременост и обработка на анкетите. Оваа компонента ќе биде поделена на 3 поткомпоненти (А. Ревидирање и подготовка на функционална спецификација за репроектирање на ИТ системот за изработка на статистички податоци, развој на ИТ системот и евалуација на резултатите што треба да се испорачаат; Б. Развивање на ИТ систем за Статистичкиот деловен регистар; В. Подготовка на техничка спецификација за договор за набавка заради замена на компјутерската мрежа, центарот за податоци и опремата за Центарот за обнова во случај на несреќи)

Очекувани резултати (Резултати што треба да се испорачаат со проектот):

Компонента 1: Национални сметки

Табелите за бруто домашниот производ (БДП) и Процедурите за прекумерен дефицит (ППД) се подготвени и пренесени на ЕУРОСТАТ согласно правилата на Европскиот систем за национални и регионални сметки (ЕСА 2010).

Компонента 2А: Статистички деловен регистар

Нов Статистички деловен регистар е проектиран и подоцна тестиран после операционализацијата во рамките на компонентата 4Б.

Компонента 2Б: Туристички сателитски сметки

Процес на собирање на Туристички сателитски сметки воспоставен во Државниот завод за статистика.

Овој проект е финансиран од Европската унија

Компонента 3: Социјална статистика

Кратки извештаи од набљудувањето на подготовката, спроведувањето и обработката на Пописот на населението во Република Северна Македонија. Пренесување на пописните податоци на Еуростат со алатката Census Hub.

Компонента 4А: Репроектирање на ИТ систем за изработка на статистички податоци

Репроектирање на ИТ системот за изработка на статистички податоци развиен како софтвер.

Компонента 4Б: ИТ систем за Статистички деловен регистар

Изработка на нов Статистички деловен регистар како софтвер

Компонента 4В: Технички спецификации за хардверот

Се прави Анализа на потребите и се изработуваат технички спецификации за набавка на хардвер согласно друг Договор на ЕУ

ТРЕТ И ЧЕТВРТИ ПРИВРЕМЕН ПЕРИОД АПРИЛ 2020 – МАРТ 2021

Два главни фактора влијаеја на втората година од спроведувањето на проектот што ја опфаќаше третата и четвртата привремена фаза – имено, светската епидемија КОВИД-19 и ситуацијата во Северна Македонија во однос на пописот на населението.

Епидемијата КОВИД-19 влијаеше на проектот во средината на март 2020 година, со затворање на границите во Северна Македонија коешто започна на 17 март 2020 година, и коешто наложи откажување на планираните активности за втората половина на март и преиспитување на напорите за спроведување на проектот во поглед на влијанието на епидемијата.

Проектниот тим, во соработка со Државниот завод за статистика и Делегацијата на ЕУ во Скопје, одговорија со креирање на работен план за КОВИД со цел да се продолжи со спроведувањето на проектот и да се минимизираат одложувањата. Со континуирано следење и ажурирање, овој план се спроведува изминатата цела година. Неговата суштина и резултатите може да се видат на страница 8 од овој билтен.

Како и да е, и покрај спроведувањето на овој план и напорите на засегнатите страни, спроведувањето на проектот предизвика доцнење и некои од испораките на проектот беа доставени подоцна од планираното. Планираните настани на проектот беа откажани сите, со исклучок на Управните одбори на проектот, бидејќи Студиските посети и Семинарите за проектот е скоро невозможно да се планираат и извршуваат под КОВИД рестрикциите. Проектните мисии на меѓународните експерти во Скопје се одвиваат со прекини во текот на периодот, со периоди на работа на далечина помеѓу нив. Статистиката за овие мисии може да се види и на страница 9 од овој билтен.

На крај, но не и најмалку важно, континуираните напори на Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија да го организира пописот на население, домаќинства и станови во Република Северна Македонија 2021 година, исто така, имаа влијание врз нашиот проект. Проектната компонента 3. Социјална статистика конечно започна на крајот на 2020 година со избор на словенечки експерт за попис за давање помош на ДЗС. Почна со работа во февруари 2021 година и ќе продолжи да помага по завршувањето на теренската работа на Пописот (во септември 2021 година според најновиот статус).

Развојот на софтвер на двата ИТ системи во рамките на компонентата 4. – едниот управуван со метаподатоци за статистички истражувања, а другиот за нов статистички деловен регистар

Овој проект е финансиран од Европската унија

е во тек со два тима составени скоро исклучиво од локални ИТ експерти со цел да се минимизираат КОВИД прекините.

Проектот, исто така, се соочува и со некои кадровски промени на крајот на периодот (вклучително и замена на клучен експерт 1), така што предложениот предлог за договорот за проектот е во фаза на разгледување од договорниот орган (вклучува и предлог за не продолжување на трошоците на проектот до средината на 2022 година и внатрешна распределба на работните денови помеѓу експертите).

Преглед табела на Статусот на компонентите на проектот УПДС

Компонента/Поткомпонента	Статус
Компонента 1: Национални сметки	Во тек
Компонента 2А: Статистички деловен регистар	Во тек
Компонента 2Б: Туристички сателитски сметки	Во тек
Компонента 3: Социјална статистика	Во тек
Компонента 4А: Репроектирање на ИТ систем	Во тек
Компонента 4Б: ИТ систем за СДР	Во тек
Компонента 4В: Технички спецификации	Завршено

АКТИВНОСТИ ИЗВРШЕНИ ВО ТЕКОТ НА ПЕРИОДОТ АПРИЛ 2020 – МАРТ 2021

Компонента 1 – Макроекономска статистика

Националните сметки вклучуваат пет паралелни активности 1.1.-1.5. кои се спроведуваат во текот на првите две години од проектот. Активностите се дизајнирани да обезбедат сеопфатен преглед на барањата на ЕСА 2010 и подобрување на обезбедените податоци. Во текот на последниот период, клучен експерт 1 и двајца виши неклучни експерти имаа две недели мисија на лице место во октомври 2020 година. Како резултат, беа извршени следниве активности:

- Податоци за вработување и работни часови:

За време на периодот, развиен е и дискутиран модел за пресметка за вработување и работно време. Моделот опфаќа процедура за проценка за пресметување и усогласување на податоците за годишните национални сметки со користење на структурата на LFS - годишни и квартални податоци. Во предложениот модел, проверките за валидација се применуваат за годишни и квартални податоци.

- БДП по пристап на приход:

Релевантните индикатори од Управата за јавни приходи се испитани заедно со експерти од Одделот за пазар на труд. Како резултат на дискусиите, развиена е техничка спецификација

Овој проект е финансиран од Европската унија

за обезбедување податоци од Управата за јавни приходи за разработка на БДП по пристап на приход, квартални податоци и доставена до ИТ експерти.

- Табели за известување за ППД и прашалник:

За време на периодот, досието Белешки беше разработено и испратено до ЕУРОСТАТ за прв пат. Одговорите на Завршните забелешки беа подготвени во согласност со добиеното досие за известувањето за април 2020 година. Одржан е онлајн состанок со колегите од Народната банка во врска со подготовката на податоците за табелите 3 од известувањето за ППД, како и онлајн состанок со колегите од Министерството за финансии во врска со дискусијата за индикаторот Б.9 – дефицит на потсекторот Локална самоуправа. Направени се прилагодувања и корекции со цел точно известување за трансакциите. Во однос на прашалникот што се однесува на табелите за известување за ППД 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3, 4 и 5, беа доставени до Еуростат. Во октомври 2020 година, за прв пат на ППД преносот беа испратени табели 4 и 5. Во табелите за известување ППД во Табела 2А, за прв пат се евидентираат податоци за индикаторот „Разлика помеѓу платена камата (+) и пресметана (Д.41) (-)“ во согласност со Табела 3Б. Подготвен е и пренесен комплетен пакет табели – Табели за известување, Прашалник во врска со Табелите за известување на ППД, Објаснувачки белешки и Завршни забелешки.

- Меморандум за соработка:

Во средината на ноември 2020 година, клучен експерт 1 и виши неклучни експерти доставија до ДЗС два предлога за Меморандум за соработка.

Исто така, имаше предвидена двонеделна мисија во рамките на Активностите 1.2. и 1.4. на другите двајца виши неклучни експерти од тимот на Национални сметки, но тој беше откажан поради КОВИД кај Корисникот. Во февруари 2021 година беше понудена замена за мисија преку Интернет, но не беше одобрена. Ниту една работа на далечина не е извршена во рамките на оваа компонента во текот на една година КОВИД период.

Компонента 2 – Деловна статистика

Компонентата 2 се состои од две поткомпоненти. Првата (2А) е фокусирана на подобрување на тековниот Статистички деловен регистар (СДР) во Република Северна Македонија (МК) и втората (2Б) се однесува на понатамошно подобрување и усогласување на Туристичките сателитски сметки (ТСС).

Компонента 2А: Статистички деловен регистар (СДР)

Под компонентата 2А, водачот на тимот и вишиот неклучен експерт на СДР заедно со експертите на ДЗС дискутираа за преостанатите прашања за логичкиот модел на СДР и ги финализираа функционалните спецификации на новиот СДР и неговите анекси.

До крајот на септември 2020 година, развојот на функционалните спецификации конечно беше завршен, но со задоцнување. Развојот на техничките спецификации продолжи како

Овој проект е финансиран од Европската унија

приоритет со заедничката работа на далечина на клучниот експерт 2 на компонентата 2А, вишиот неключен експерт на СДР и клучниот експерт 3 на компонентата 4Б во периодот октомври – ноември 2020 година. Техничките спецификации беа конечно доставени и прифатени во декември 2020 година, дозволувајќи да започне развој на софтвер според компонентата 4Б.

Компонента 2Б: Туристички сателитски сметки (ТСС)

За време на периодот, имаше две недели мисија на лице место во Скопје од двајца виши неключни експерти во октомври-ноември 2020 година. Следната работа за компонентата 2Б е направена:

- Беше испитан сет од ТСС табели од 1 до 5. Направено е целосно набљудување и проценка на прашалниците развиени и издадени во ДЗС на Северна Македонија.
- Проценка на податоците од туристичката статистика и националните сметки и утврдување на потребните податоци и варијабли потребни за составување на ТСС во Република Северна Македонија. Врз основа на продуцираните сметки на туристичките индустрии и други индустрии започна подготовката на нацрт-верзијата на ТСС Табела 5.
- Излезот и увозот на туристичките индустрии го претстави снабдувачкиот дел од ТСС. Да се биде „сателит“ на Националните сметки, главната идеја на ТСС е да процени бројки што можат да го измерат туризмот во економијата и да го окарактеризираат. Правилата за составување и сметководство на ТСС мора да бидат правила на Националните сметки.
- Врз основа на конечниот ДУТ 2018 и дополнителните информации дадени во претходните мисии од експертите на корисникот, вклучени во проектната поткомпонента 2Б, беше креиран нацрт моделот на ТСС Табела 5. Моделот се заснова на ДУТ двоцифрено ниво на NACE Rev.2 и КПА понатаму расчленети на 4-цифрено ниво. Состојбите во врска со достапноста на податоците за националните сметки во Северна Македонија за 2019 година се дискутирани со експерти за национални сметки. Се чини дека ДУТ 2019 ќе се состави на 2-цифрено ниво.
- Резултатите се оценети за веродостојноста и конзистентноста со релевантните податоци на Националните сметки. Компилацијата на ТСС Табела 5 продолжи со дискусија за специфични проблеми.
- Подготвени се двојазични табели за туристички карактеристични индустрии - ISIC (ISIC Rev. 4) / NACE Rev.2 и производи – КПА (Европска класификација на производи според активност) и производи - ЦКП (Централни класификации на производи на Обединетите нации) се подготвени.
- Завршена е првата нацрт-верзија на Патоказ за составување на ТСС во Северна Македонија.

Компонента 3 – Социјална статистика

За време на периодот на овој билтен, беше започната постапка за директен избор на експерт за попис и завршена во 2020 година. Како резултат, избраниот експерт ја започна својата задача во ДЗС во втората половина на февруари 2021 година. Неговата прва мисија од две

Овој проект е финансиран од Европската унија

недели се фокусираше на состојбата на подготовките за работата на пописот на терен. Експертот ја проучуваше документацијата што беше достапна на англиски јазик (Закон за попис, Методологија за подготвување, организирање и спроведување на попис на населението, домаќинствата и становите во Република Северна Македонија). Главниот дел од мисијата беше посветен на содржината на пописните прашалници во врска со податоците од претпописната база на податоци и евалуација на апликацијата за прибирање на теренски податоци од техничка и методолошка гледна точка. Неговите први забелешки и препораки беа дадени во извештајот за мисијата.

Исто така, експертот учествуваше на онлајн состанок помеѓу ДЗС, Делегацијата на ЕУ, Амбасади, меѓународни организации – Технички брифинг за пописот на населението во Северна Македонија на 16.02.2021 година – Информативен состанок со главна цел да одговори на прашањата испратени однапред од учесниците. Подготвени беа 30 прашања од 7 учесници од над 30 кои се приклучија на виртуелниот состанок. Прашањата беа групирани во осум категории според главната точка на прашањето. Главниот стрес беше ставен на прашањата за вообичаениот престој и за етно-културните карактеристики на населението бидејќи овие две теми се од најголем интерес кај пошироката јавност и странските претставници.

Извештајот за подготовка на пописот во Република Северна Македонија беше финализиран до крајот на март 2021 година и беше доставен до ДЗС и ДЕУ.

Компонента 4 – ИКТ инфраструктура

За време на периодот, приоритет на активностите за поткомпонентата 4А беше финализирање на описот на системските интерфејси. Клучниот експерт 3 заедно со вишиот неклучен експерт на SYS ја дизајнираа и подготвија финалната верзија на сите системски интерфејси. Процесот беше завршен во септември 2020 година и описот на интерфејсот беше испратен до експертите на ДЗС за коментари и предлози. Кога одобрената верзија беше достапна, таа беше доставена до тимот на програмерите и стана главен документ за работа.

Следната важна активност беше создавање на развојна и тест средина за компонентата 4А во просториите на ДЗС. Ова опкружување се користи и за почетно создавање и население на базите на податоци на СДР. Тимот на развивачи, исто така, создаде своја развојна околина за одржување на верзиите на софтверските компоненти.

Приоритет за активностите на поткомпонентата е развој на софтвер според планот за развој. Периодот на овој билтен опфаќа развој на основните модули на системот – „Безбедност“, „Класификација“ и „Контрола на процесот“. Според планот за развој, развојот на основните модули требаше да биде завршен на крајот на периодот, но поради одложувањата, пилот-имплементацијата на модулот за Контрола на процесот беше одложена за шест месеци.

На почетокот на април 2021 година започна оперативното и функционалното тестирање на модулите за Безбедност и Класификација. Развојниот тим ги поправа откриените разлики и главните функционалности може да се користат за одржување на класификациите, списоците со кодови и корисниците во тест-околината.

Главниот фокус на активностите поврзани со поткомпонентата 4Б беше развој на технички спецификации за редизајн на СДР. Под компонентата 2А, водачот на тимот и вишиот

Овој проект е финансиран од Европската унија

неклучен експерт на СДР заедно со експертите на ДЗС дискутираа за преостанатите прашања за логичкиот модел на СДР и ги финализираа функционалните спецификации на новиот СДР, креирајќи го документот *Логички дизајн и функционални барања за Статистички деловен регистар на РСМ*.

Техничката спецификација за Статистичкиот деловен регистар беше изработена врз основа на одобриениот логички дизајн на СДР. Во документот беа вклучени нацрт-текстовите, поврзани со барањата за резервна копија и обновување, управувањето со корисниците и пристапот на корисникот на СДР системот, кои беа развиени во претходниот период. Содржината на техничката спецификација беше координирана со експерти за ДЗС и документот се состои од осум поглавја и пет анекси.

Статистика за имплементација на проектот во време на КОВИД

Следниот дел се извадоци од работните планови на проектот УПДС КОВИД 2020 и презентациите на Управувачкиот комитет на проектот кои ги илустрираат проблемите со кои се соочуваше проектот поради КОВИД и преземените активности за справување со нив:

Проектот УПДС се состои од 4 компоненти и е проект финансиран од ЕУ заснован на надоместок за 3 години, од 18.02.2019 до 17.02.2022. Корисник е Државниот завод за статистика на Република Северна Македонија. Договорен орган е Делегацијата на ЕУ во Скопје. Се спроведува од Конзорциум на БИМ Консалтинг (Бугарија) и Националниот институт за статистика на Бугарија.

Постојат 3 клучни експерти и повеќе виши и нижи неклучни експерти, и сите се хонорарно вклучени во проектот. Сите експерти во рамките на компонентите 1-3 се меѓународни експерти, додека поголемиот дел од ИТ експертите во компонентата 4 се локални експерти од Скопје. Ниту еден од меѓународните експерти не е трајно сместен во проектната база на работа – Скопје. Меѓународните експерти доаѓаат во однапред договорени мисии во ДЗС за 1-2 недели. Сите клучни експерти и сите, освен тројца виши неклучни експерти, патуваат од Софија до Скопје. Имаме и словенечки и молдавски виши неклучни експерти, кои патуваат во Скопје со авиони.

Постојат неколку видови активности за имплементација во нашиот проект УПДС:

- *Проектни мисии – ова е главниот тип. Вклучува експерти од Конзорциумот кои доаѓаат да работат во канцеларијата на ДЗС во Скопје со Корисникот за 1-2 недели.*
- *Студиски посети – 5 се планирани во рамките на нашиот проект. Првата беше успешно завршена на почетокот на март 2020 година.*
- *Работилници – активности во Скопје, но надвор од просториите на ДЗС. Неколку планирани во рамките на проектот – главно во рамките на компонентата 4.*
- *Управувачки комитети на проектот – еднаш на секои шест месеци минимум. Ги вклучува ДЗС, разни институции на МК, ДЕУ и ЕУРОСТАТ. Често се покануваат други засегнати страни. Обично се одржува со просториите на ДЗС во Скопје. За време на периодот на КОВИД – еден преку Интернет (март 2020 година), два на лице-место (септември 2020 година, февруари 2021 година)*
- *Активности за управување со проекти – развој, пишување извештаи, итн. Обично се прават преку размена на е-пошта, поврмени состаноци одржани со ДЕУ и со Корисникот.*

Повеќе влади и меѓународни организации применуваат различни мерки со цел да се обидат да се борат против ширењето и ефектите од епидемијата на КОВИД-19. Следниве видови мерки можат да имаат директен ефект врз спроведувањето на нашиот проект:

- *Затворање на јавни институции*

Овој проект е финансиран од Европската унија

- Затворање на границите
- Ограничување на пристапот на надворешните посетители до јавните институции
- Прекин на патувањето во странство
- Теле-работа на вработените во јавните институции

Мерки на проектот::

- ✓ Засага е можна мисија со неколку нови логистички мерки што треба да се земат предвид (на пример, барање на тестови за PCR за избегнување на карантин, набудување на социјалното растојание за време на состаноците итн.
- ✓ Студиски посети и семинари се скоро невозможни и ризични за планирање
- ✓ Планирањето на мисијата е хаотично и може да се промени
- ✓ Ситуацијата е флуидна и бара постојано следење на различните владини политики

Статистика на проектот под КОВИД:

- ✓ Меѓународните експерти (БГ, МД, СИ) успеаја 122 дена да бидат присутни лично на самото место во периодот април 2020 година – март 2021 година (од вкупно 272 во текот на периодот, т.е. 45% лично, 55% на Интернет)
- ✓ Локалните експерти (само ИТ развивачи) додадоа 225 други теренски (100%) дена.
- ✓ Досега познати случаи на КОВИД со меѓународни експерти – 2 (дома, а не за време на мисии)

ПЛАН НА РАБОТА ЗА СЛЕДНИОТ ПЕРИОД

Компонента 1: Макроекономска статистика

Следните мисии на терен под Компонента 1 се планирани за мај 2021 година. Понатамошните дискусии и активности за време на мисиите, кои се планираат да го вклучат целиот тим на Националните сметки (клучен експерт 1 и виши неключни експерти) ќе се фокусираат на продолжување на усогласувањето на статистичките методологии во областа на макро-економската статистика кои обезбедуваат навремени и точни податоци за составување на бројки на национални сметки според барањата на ЕСА 2010 година.

Компонента 2: Деловна статистика

Компонента 2Б: Туристички сателитски сметки

За следниот период на билтенот (мај 2021 година – октомври 2021 година), работата според Компонентата 2Б ќе продолжи со следниве активности:

- 2Б.1 „Проценка на достапните извори на податоци за составување на ТСС и истрага за нивниот квалитет“
- 2Б.2 „Утврдување на потребните податоци и варијабли и нивна пресметка за создавање на ТСС“
- 2Б.3 „Проценка на непријавените сместувачки капацитети“
- 2Б.4 „Креирање процедури за составување на ТСС“

Индикативно се планираат две мисии за наредните шест месеци - во мај-јуни 2021 година.

Овој проект е финансиран од Европската унија

Компонента 3: Социјална статистика

Експертот за попис е распореден во Скопје од 15.02.2021 година и остана во ДЗС до почетокот на април 2021 година, покривајќи ги мисиите за подготовка на пописот. Неговите понатамошни мисии поврзани со Центарот за попис на ЕУ и извештајот за обработката на податоците од Пописот ќе бидат планирани во согласност со резултатите од оваа мисија и напредокот на Пописот. Повеќето резултати од компонентата 3 ќе бидат постигнати во наредниот период на билтенот.

Компонента 4: ИКТ инфраструктура

Активностите во рамките на поткомпонентата 4А за следните 6 месеци ќе продолжат со распоредување на модулите за Класификација и Безбедност кога ќе се рефлектираат забелешките на експертите за ДЗС и модулите ќе бидат целосно функционални.

Ќе бидат развиени Упатствата за одржување на метаподатоците. Упатствата ќе содржат опис на сите функционалности на модулот Класификации и другите управувачи на метаподатоци во врска со создавањето и одржувањето на метаподатоците.

Работилница за најмалку 20 лица за 2 дена ќе биде планирана кога ситуацијата COVID-19 дозволува собирање на повеќе од 20 лица во затворен простор. На работилницата, корисничкиот интерфејс и упатствата ќе бидат презентирани пред клучните експерти за ДЗС од одделите за ИТ и предмети. Учесниците треба да станат обучувачи и референтни лица за упатствата со цел да се обезбеди одржливост на проектот.

Распоредувањето во тест-околината на развиеното решение и оперативното и функционалното тестирање на модулот за Контрола на процесот треба да се изврши во април - јуни 2021 година.

По утврдувањето на откриените несогласувања, Основните модули може да се распоредат во производствената средина и во јуни 2021 година Пилотирањето на Основните модули треба да се заврши со значително доцнење. Пилотирањето на основните модули ќе опфати подготовка на следните податоци за FYSP, следниот APSS, списокот на излезни ставки и производи и создавање прелиминарна Програма за дисеминација.

Одложувањето на развојот на Основните модули беше делумно управувано од ситуацијата КОВИД-19, но исто така и подготовката на Пописот на населението го попречува вклучувањето на експерти за ДЗС во тестирање и подготовка на потребните податоци. Оваа ситуација ќе го поправи фокусот на активностите во март само кон развојот на софтверските модули.

Поради очигледното доцнење на развојот на основните модули, паралелно треба да се започне фазата на подготовка и развој за модулите за собирање на податоци. Подготвителната фаза ќе бара анализа на системот е-Стат и барањата за статистичките прашалници.

Во наредните шест месеци, активностите поврзани со поткомпонентата 4Б ќе бидат насочени кон развој на софтверски компоненти според Планот за развој на СДР.

Развојот на СДР софтвер во наредните шест месеци вклучува:

- Развој и тестирање на ETL модулот за административни податоци

Овој проект е финансиран
од Европската унија

- Развој и тест на функционалност за идентификување и спојување на странски лица
- Развој на модулот за годишна обработка на административните податоци
- Развој на модулот за разграничување на групи на претпријатија
- Развој на модулот за месечна обработка на податоци од CR
- Развој на модулот за годишна обработка на податоци за LU
- Развој на модулот „Извештаи“

Овој проект е финансиран
од Европската унија

ИНФОРМАЦИИ ЗА КОНТАКТ ЗА ПРОЕКТОТ

Група	Име	Функција	Контакт
Делегација на Европската унија во Република Северна Македонија Договорен орган Св. Кирил и Методиј, бр. 52 б, 1000, Скопје			Тел: +389 2 32 48 500 Факс: (+389) 2 3248 501 Е: delegation-north-macedonia@eeas.europa.eu
Државен завод за статистика на Република Северна Македонија Корисник Даме Груев 4, Скопје	Г-дин Апостол Симовски	Лидер на проектот од ДЗС	Тел: +389 2 3295 666 Е: apostol.simovski@stat.gov.mk
	Г-а Снежана Георгиевска	Лидер на Компонентата 1	Тел: 075-402-325 Е: snezana.georgievska@stat.gov.mk
	Г-а Мирјана Бошњак	Лидер на Компонентата 2	Тел: 075-402-326 Е: mirjana.bosnjak@stat.gov.mk
	Г-а Дијана Крстевска	Лидер на Компонентата 3	Тел: 070-364-125 Е: dijana.krstevska@stat.gov.mk
	Г-а Хелена Папазоска	Лидер на Компонентата 4	Тел: 075-402-333 Е: valentina.skandeva@stat.gov.mk
	Г-а Татјана Митевска	Координатор на проектот од ДЗС	Тел: 075-402-328 Е: tatjana.mitevaska@stat.gov.mk
Проектен тим БИМ Консалтинг и НСИ Бугарија Проектна канцеларија: Државен завод за статистика на Република Северна Македонија, кат 1, соба 34,	Г-дин Иван Давидов	Директор на проектот	Е: i.davidov@bim-bg.com
	Г-дин Димитар Бојков	Раководител на проектот	Тел: + 359 889 419 401 Е: d.boykov@bim-bg.com
	Г-а Елка Атанасова (напуштила 03.2021)	Клучен експерт 1	Е: e.atanasova@bim-bg.com
	Г-дин Анастас Тројански	Лидер на тимот / клучен експерт 2	Тел: + 359 885 704 274 Е: a.troyanski@bim-bg.com
	Г-дин Георги Станев	Клучен експерт 3	Тел: + 359 88 260 0024 Е: g.stanev@bim-bg.com
	Г-а Елена Славкоска	Асистент во локалната канцеларија	Тел: +389 75 44 13 12 Е: e.slavakoska@bim-bg.com